

การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดต้อกระจก

ต้อกระจกคืออะไร

ต้อกระจกเป็นภาวะการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติที่เกิดจากการขุ่นตัวของแก้วตา(เลนส์ตา) โดยปกติแก้วตามีลักษณะใส ทำหน้าที่รวมแสงให้ตกลงบนจอประสาทตาพอดีเมื่อเกิดต้อกระจก แสงไม่สามารถผ่านเข้าไปในตาได้ตามปกติ ทำให้สายตามัวลงยิ่งต้อกระจกมากขึ้น การมองเห็นก็จะลดน้อยลงตามลำดับ

อาการ

- สายตามัวเหมือนมีฝ้าหรือหมอกบัง
- สายตาวัว สู้แสงไม่ได้
- มองเห็นสีผิดเพี้ยนไปจากเดิม

เลนส์ตาใส

เลนส์ตาขุ่น

วิธีการลอกต้อกระจก

- 1.การสลายต้อกระจกโดยใช้คลื่นความถี่สูง
- 2.การผ่าตัดต้อกระจกแบบเปิดแผลกว้าง(ใช้ในกรณีที่ต้อกระจกสุกและแข็งตัวมาก)

การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด

- 1.หลังผ่าตัดแนะนำรับประทานอาหารอ่อน ไม่แข็ง ไม่เหนียว
- 2.สัปดาห์แรกควรพักผ่อนให้มากๆ ห้ามนอนคว่ำหน้า ห้ามก้มหน้า กราบพระ หรือก้มเก็บของ
- 3.หลีกเลี่ยงการถูกรบกวนกระทบกระแทกบริเวณตา เช่นเดินชนขอบตู้/เตียง ลื่นหกล้ม
- 4.ห้ามยกของหนักเกิน 5 กก.
- 5.อาบน้ำโดยใช้ฝักบัว หรือตักอาบได้ โดยไม่ให้น้ำเข้าตา ใช้ผ้าสะอาดชุบน้ำเช็ดหน้า ห้ามล้างหน้าอย่างน้อย 4 สัปดาห์ การสระผมควรนอนสระ เพื่อไม่ให้น้ำเข้าตา
- 6.เมื่ออยู่บ้านควรใส่แว่นที่มีอยู่ โดยล้างทำความสะอาดก่อน เมื่อออกนอกบ้านควรใส่แว่นกันแดด
- 7.ครอบผ้าครอบตา ก่อนเข้านอน เพื่อป้องกันอันตรายจากการกดตา ขณะหลับ
- 8.อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ได้แต่ควรหยุดพักเมื่อมีอาการแสบตาออก กำลังเบาๆ ไม่กระทบกระเทือนบริเวณตา ระวังเหงื่อเข้าตา
- 9.งดกิจกรรมทางเพศอย่างน้อย 2 สัปดาห์ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดการติดเชื้อ เช่นทำสวน รดน้ำ พรวนดิน ทำความสะอาดบ้าน ถ่ายตลาด ปรุงอาหารที่มีควัน เล่นกับสัตว์เลี้ยง เลี้ยงเด็ก เป็นต้น
- 10.เช็ดตา หยอดตา ป้ายตา รับประทานยา และมาตรวจตามนัดทุกครั้ง

การปฏิบัติตัวก่อนการผ่าตัด

- 1.สระผมก่อนวันผ่าตัด
- 2.ล้างหน้าในตอนเช้าวันผ่าตัด ไม่ควรแต่งหน้าทาขอบตา
- 3.มือเข้ารับประทานอาหารอ่อน รับประทานยาโรคประจำตัวเดิม หรือหยอดยาที่แพทย์สั่งได้ตามปกติ ยกเว้นยาที่แพทย์สั่งให้หยุด

ขณะทำการผ่าตัด

- 1.ในขั้นแรกแพทย์จะหยอดยาชาหรือนิดยาชาบริเวณรอบดวงตาจึงทำให้ผู้เข้ารับการผ่าตัดมีความรู้สึกตัวตลอดเวลา มองเห็นการเคลื่อนไหว หรือแสงในระหว่างการผ่าตัดได้
- 2.เจ้าหน้าที่จะพันข้อมือทั้งสองข้างไว้เพื่อป้องกันผู้ป่วยพลอยกมือขึ้นมา และให้กำลูกบอลไว้เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับทีมแพทย์
- 3.การผ่าตัด ผู้ป่วยจะต้องนอนราบไม่หุนหันอน คลุมผ้าสะอาดทั้งตัว ใช้เวลาในการผ่าตัดประมาณ 30-60 นาที
- 4.ห้ามผู้ป่วยสายสิริชะไปมา ห้ามขยับตัว ห้ามไอ หรือจามเด็ดขาด ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้แจ้งแพทย์ก่อน

อาการผิดปกติที่ควรพบแพทย์ทันที

- 1.ปวดตา เคืองตามากขึ้น
- 2.ตาแดง ตาบวมมากขึ้น มีเลือดออกในตา
- 3.ขี้ตาสีเหลืองหรือเขียว มีมากกว่าปกติ
- 4.ตามัวลง
- 5.โดนกระทบกรบริเวณตาข้างที่ผ่าตัด
- 6.เมื่อมีอาการเจ็บป่วยอื่นๆ เช่น ไอรุนแรง

